

דף הנחיות למגדלי החצילים פרטנוקרפים

יתרונות החציל הפרטנוקרפי:

1. יבול רב ואיכותי יותר מהזנים המקובלים (ראו טבלה).
2. איכות טובה יותר מהחציל המקובל בארץ, מתאים גם ליצוא.
 - (1) טעם טוב יותר
 - (2) פחות ספיגת שמן בזמן הטיגון.
 - (3) צורת החציל אובלי אחיד וצבעו שחור מבריק.
 - (4) בשר לבן בהיר כמעט ללא זרעים.
3. בזנים הפרטנוקרפים אין צורך בריסוס הורמונים (חוסכים בעבודת ידיים) והם נוחים יותר בקיטום.

טבלת סיכומי מבחני זנים שנעשו בשנים האחרונות במקומות שונים בארץ (טון לדונם).

סנטוס			קלאסיק			מרגריטה			זן
% יבול יצוא	יבול יצוא	יבול כללי	% יבול יצוא	יבול יצוא	יבול כללי	% יבול יצוא	יבול יצוא	יבול כללי	מיקום מועד המיבחן
96	18	18.8	95	19.1	20.1	96	20.5	21.3	הבשור 2005-6
57	5.8	10.1	54	4.2	7.8	74	7.6	10.3	תחנת יאיר 2006-7
70	9.7	13.9	41	5.5	13.4	71	11.1	15.6	תחנת יאיר 2007-8
89	7.2	8.1	69	5.9	8.5	89	8.3	9.3	רמת נגב 2009-10

2. יבול כללי או/ו יבול יצוא גבוהים באופן מובהק משאר הזנים בניסוי.

לסיכום: הזן מרגריטה עדיף על הזנים האחרים הן ביבול והן באיכות

אגרוטכניקה בגידול זני חציל פרטנוקרפים

לחברת "עדן זרעים" שני זנים פרטנוקרפים:

מרגריטה - זן מוביל בחציל פרטנוקרפי בארץ בעל פרי אגסי איכותי וצמח פתוח.

הוואנה – זן חדש דומה למרגריטה בעל פרי מאורך יותר וצימוח מעט יותר גבוה.

כדי להגיע לתוצאות טובות יותר, עלינו להקפיד על הוראות הגידול:

- דישון ביסוד לפני השתילה (על פי בדיקות לפני העיבוד)

אדמה כבדה		אדמה קלה		זרחן
השלמה של 1 ח"מ	כמות מומלצת	השלמה של 1 ח"מ	כמות מומלצת	
10 ק"ג סופר	30 ח"מ	10 ק"ג סופר	20 ח"מ	

אשלגן		דישון במקרה של מחסור	
כמות מומלצת	דישון במקרה של מחסור	כמות מומלצת	דישון במקרה של מחסור
1 מא"ק לליטר	30 ק"ג אשלגן כלור	0.5 מא"ק לליטר	30 ק"ג אשלגן כלור

- חיטוי קרקע

פגע	תכשיר	הערות
נמטודות	קונדור/בוטלון	
דוררת	מיטם סודיום (אדיגן מטמור)	מומלץ להשאיר את הפולאטילן לחיטוי תרמי

- כיסוי חממות: רצוי לכסות בפוליאטילן בתוספת IR ואנטי-פוג

IR – לשמירת החום בלילה ודחיית חרקים מפרים במשך הגדול.

אנטי פוג – למניעת הרטבת הצמחים והפחתת מחלות אוהבות לחות (בוטריטיס קישיונה).

רשת צל – יש לפרוס רשתות צל 17-30% מתחילת האביב, בסביבות ה 20-30 לפברואר.

במנהרות עבירות בערבה כדאי לבדוק שתילה תחת רשת צל והחלפתן בחודש נובמבר לפולאטילן IR.

יש חקלאים הנוהגים לגדל את החציל בבתי רשת 50 מאש.

חממת חציל נגועה בנמטודות

- הרכבת שתילים

במקרה של בתי גדול מאולחים בנמטודות או/ו ורטציליום ניתן להזמין שתילים מורכבים על גבי כנה של עגבניות.

• מועדי שתילה

כל הארץ – מחודש אוגוסט עד דצמבר
ערבה – בחודש ספטמבר

• עומד צמחים

מספר ענפים לדונם	מספר ענפים לצמח	מס' צמחים לדונם	מרווח בין הצמחים בס"מ	מרווח בין השורות ס"מ	מבנה
4688	3	1563	40	160	מנהרות עבירות
4000	2	2000	50	60/40/60	חממות ובתי רשת
5000	2	2500	40	60/40/60	חממות ובתי רשת

* הזן מרגריטה הוא בעל צמח פתוח יותר לכן אפשר לצופף במידה את המרווחים.

• שיטת הדלייה

מומלץ להדלות בשיטה "הולנדית": ליפוף על חוטים (בדומה לעגבניית חממה).
*הדליית "סנדוויץ'" (כנהוג בהדליית עגבניות שטח פתוח) לא תחסוך הרבה ימי עבודה אך תקשה יותר בהדברת מחלות ומזיקים בהמשך הגידול.

יש להסיר את כל הענפים הצדדיים עד ההסתעפות הראשונה.
במקרה של הדליית שלושה ענפים, בוחרים את הענף השלישי מאחד משני הענפים הראשונים - ענפים אלה נקשרים לחוטים ומובילים את הענף הגדול.

החצילים מתחילים לחנוט מלמטה ויש להסיר את כל הפרי שעלול לנגוע בקרקע. בכדי לקבל יבול גבוה, יש לקטום את הענפים הצדדיים לאחר הפרח, כך שנקבל פרי אחד על הענף הראשי ופרי שני על הענף הצדדי (ראה ציור).

החציל פורח בתפוחת של שלושה פרחים אחד גדול ושניים קטנים. יש להסיר את הפרחים הקטנים ולהשאיר רק את הפרח הדומיננטי.

• חנטה

אין צורך לרסס בהורמון כלל על מנת לקבל יבול.
בחממות ובתי רשת סגורים כמעט ואין זרעים בחציל.

במנהרות עבירות: כדי למנוע חנטות וזרעים בפרי, רצוי לסגור את הפתחים ברשת צל 17% ולנסות עם פלסטיק IR (התחום הבלתי נראה של הדבורים).
(באירופה נהוג להכניס דבורי דבש לחממות לשם הגדלת היבול, להם לא מפריע קצת זרעים בפרי).

הסרת עלים

יש להסיר עלים זקנים (מצהיבים) מתחת לפרי וזאת כדאי למנוע מחלות אוהבות לחות (בוטרטיס וקישיונה).

דישון והשקייה

בעזרת הדישון והשקייה אפשר לנסות לשלוט על התפתחות צמח פרודוקטיבי על חשבון וגטיבי. כמות המים ומרווחי ההשקיה יינתנו בהתאם לסוג הקרקע והתאיידות מגיית.

טבלה להמלצות דישון

כמות דשן לקוב מים		ריכוז חנקן (ח"מ) ⁽¹⁾	דשן מומלץ		יחס יסודות במי הטפטפת			גיל פיזיולוגי
מוצק (ק"ג)	נוזלי (ליטר)		מוצק	נוזלי	K	P	N	
0.3-0.4	1-1.33	60-80 ⁽²⁾	20:20:20	6:6:6	1	1	1	משתילה עד פריחה
0.1-0.2	0.3-0.6	20-40 ⁽³⁾	20:20:20	6:6:6	1	1	1	מפריחה עד חנטה
0.7	2.4	120	17:10:27	5:3:8	8	3	5	מחנטה עד אמצע דצמבר
0.9	3	150	17:10:27	5:3:8	8	3	5	מדצמבר עד אמצע פברואר
0.6	2.5	100	16:3:33	4:2:8	4	1	2	מפברואר עד סוף הגידול

⁽¹⁾ יסודות הזרחן והאשלגן יינתנו בהתאמה לשינוי בריכוז החנקן.

⁽²⁾ המינון הנמוך - במקרה של צימוח חזק מידי

⁽³⁾ המינון הנמוך - במקרה של נשירת פרחים

תנאי גידול

צמח החציל מושפע מתנאי מזג האוויר :

חום גבוה – גורם לנשירת פרחים וחנטים, וכתוצאה מכך לצימוח חזק.

טמפרטורות נמוכות – גורמות להאטת הצימוח שיביא להאטה בניבה, בעיות בחנטה והאטה בקצב גדילת הפרי.

לחות גבוהה – מעודדת התפתחות מחלות כמו בוטרוטיס וקשיונה גדולה, לכן יש לשמור על מבנים מאווררים.

לחות נמוכה – תגרום לרגישות יתר לקימחון וכן לרגישות לאקרית אדומה.

• הגנת הצומח

- מזיקים

אקרית אדומה – המזיק המסוכן ביותר בחציל. מהחנטה צריך להתייחס כאילו האקרית נימצאת ולטפל באופן סדיר. כאשר השטח כבר נפגע מאקריות ההדברה קשה מאוד.

זבובי מנהרות (חממה ועורקים) – טיפול סדיר נגד האקריות בדרך כלל יטפל גם בזבובי המנהרות.

תריפס (קליפורני וטבק) – אוכלוסיה גדולה של מזיק זה יכולה לפגוע בקודקודי הצמיחה. הטלות בחנט יפגעו בהתפתחות הפרי.

כנימת עש הטבק – הנזק העיקרי הוא הפרשת טל דבש ויצירת פייחת על העלים והפרי.

זחלי עש לילה (פלוסיה, הליוטיס, לפיגמה) – גורמים לאכילת חלקי הצמח ולעיתים חודרים לפרי.

- מחלות

קשיונה גדולה – בחממות עם לחות גבוהה ורגישות למחלה, רצוי להגמיע בתכשיר Carbendazime (בוסטין או דלסון).

קימחון - יש לטפל כאשר הטמפרטורה עולה.

בוטריטיס – יש לטפל טיפול מונע לפני שטמפרטורת הלילה יורדות.

* חומרי ההדברה לפי הטבלאות של חברות היצוא או חברות הפיקוח של הסופר מרקטים.

• שיווק

הזן מרגריטה מוכר ונידרש בשוק הישראלי, אך לעקרת הבית ולסוחר קשה להבדיל בין הזן מרגריטה לחציל המגיע מהשטח הפתוח. לכן רצוי מאוד למתג את הזן כחציל חממה ללא הורמון. מהניסיון שנרכש לפני שנה מיתוג הזן הביא לדרישה גבוהה וקניינים חזרו ובקשו את חציל המרגריטה.

הצעה למדבקה של הזן מרגריטה.

חציל המרגריטה הוא זן החציל מוכר באירופה לכן במידת הצורך נותן למגדל חציל מרגריטה את האפשרויות יצוא ושיווק לחו"ל

שמור קשר עם עדן זרעים www.edenseeds.co.il

אנשי השרות של עדן זרעים לשרותך:

e-mail	טלפון	איזור	
uri@edenseeds.co.il	052-3860456	צפון	אורי בן-גרא
zack@edenseeds.co.il	052-3860450	מרכז	צחי רותם
asaf-sol@smile.net.il	052-3860459	צפון	אסף סולומון
dafnaran@gmail.com	050-3860402	מרכז ובקעה	רן דפנה
giora.shmueli@gmail.com	052-3860455	דרום וערבה	גיורא שמואלי

נשמח להמשיך לעדכן אתכם במידע שונה, לפי הצורך, במשך הגידול ישירות לאי-מייל האישי. ניתן להצטרף לרשימת התפוצה דרך האתר או על ידי שליחת הכתובת לאי-מייל של עדן זרעים.

כל ההמלצות הינן בגדר יעוץ מקצועי בלבד. תנאים חיצוניים רבים יכולים להשפיע על הגידול ולכן על המגדל לפעול לפי השכל הישר. חברת עדן זרעים לא תישא באחריות תוצאות הגידול בכל מקרה.